

De Balans

December 2019 - Jaargang 41 nummer 2

Kerst editie
Kerst editie

Deze Balans wordt uitgedeeld op ons jaarlijkse Kersttoernooi. Een mooie traditie en een ideale gelegenheid om elkaar fijne feestdagen te wensen!

Kees doet dat als afsluiting van zijn verhaal over de schaakforens.

Peter doet verslag van zijn avonturen op Guernsey.

Marcel weet van zijn spelregelcolumn een quiz te maken, zoals Peter weer 6 diagrammen van combinerende Rode Lopers heeft vergaard.

De externe verslagen blijven nog steeds uit! Alleen het Tweede heeft zich gemeld.

Ik zelf analyseer mijn partij tegen Albertus ten Hertog en een partij in de column Kampioensstrijd.

En dat levert dan 36 pagina's leesplezier.

Fijne Feestdagen!

Jos Heesen

redactie toernooi

Colofon

De Balans is het clubblad van UCS De Rode Loper en verschijnt minimaal 4x per jaar.

Kopij kun je sturen naar : redactie@ucsderodeloper.nl

Redactie :

- Peter Das
- Jos Heesen
- John Temming
- Kees Volkers

Voor meer informatie over UCS De Rode Loper:

www.ucsderodeloper.nl

waar ook ons forum te vinden is.

UCS De Rode Loper is opgericht op : **25 november 1930.**

Ereleden van de club zijn :

- Nico van Harten
- Jan Polders.

Inhoud:

Steinitz 2	3
Marcel legt uit	7
Guernsey Holiday toernooi	10
Het Tweede	16
De Schaakforens	20
De grote prijs	26
Rode Lopers combineren	28
Kampioensstrijd	30
Oplossingen	33

Wilhelm Steinitz (2)

Jos Heesen

Steinitz leerde het schaakspel pas relatief laat: toen hij 12 was. Hij begon er pas serieus werk van te maken toen hij, 21 jaar oud, het ouderlijk huis verliet om in Wenen wiskunde tegaan studeren aan de *Vienna Polytechnic*. Dat heeft hij twee jaar volgehouden.

Met zijn schaakstudie maakte hij echter meer vorderingen: van de derde plek in het 1859 Vienna City kampioenschap, naar de eerste plek en dus kampioen in 1861, met de overtuigende score van 30 uit 31.

In die periode en met die uitslagen werd hij wel de "*Austrian Morphy*" of "*Bohemian Ceasar*" genoemd (die laatste door zijn biograaf en achterachterneef Kurt Landsberger) en daarom gekozen om Oostenrijk te vertegenwoordigen in het schaaktoernooi te Londen in 1862. Hij werd zesde, maar speelde daar wel de prachtige partij tegen Mongredien, die we in de vorige Balans bespraken.

Niet tevreden met die zesde plek daagde hij onmiddellijk de vijfde plek (en dat was de sterke en ervaren Italiaanse veteraan Serafino Dubois) uit tot een match, die hij vervolgens

won (5 gewonnen, 1 remise en 3 verloren). Nu wist Steinitz het zeker: hij werd schaakprofessional en vestigde in Londen.

Daar speelde hij tijdens de jaarwisseling 1862-63 een match tegen Joseph Henry Blackburne, die zich later in de top 20 van de wereld zou scharen en de bijnaam "*Black Death*" zou krijgen, maar toen pas twee jaar schaakte! Niet gek dat Steinitz won met 8-2 ☺.

mit 814 Partien). Seine großen Erfolge gerade mit den schwarzen Steinen brachten ihm den Spitznamen «The Black Death» (Der schwarze Tod) ein. Zwischen den Turnieren verdiente er seinen Lebensunterhalt mit Blindsimultanvorstellungen (sein Rekord: 16 Gegner gleichzeitig).

James Henry Blackburne, genannt «The Black Death».

In die eerste Londense jaren versloeg hij meerdere Engelse spelers in matches: Frederic Deacon en Augustus Mongredien in 1863, Valentine Green in 1864.

Maar omdat Steinitz zijn tijd besteedde aan deze matches, had hij geen tijd voor zijn bron van inkomsten: het verslaan van spelers in de *London Chess Club*. Die taak had Ignac Kolisch overgenomen en Steinitz moest derhalve bij hem in Maart 1863 een lening afsluiten.

Maar het resultaat van de matches was wel dat Steinitz in 1866 kans zag een match te arrangeren tegen Adolf Anderssen, die op dat moment werd beschouwd als de sterkste aktieve speler ter wereld. Voornamelijk omdat hij zowel in 1851 als in 1862 het *London International Tournament* had gewonnen. De enige die suprieur aan hem was, Paul Morphy, had zich uit het aktieve schaakleven teruggetrokken.

Het werd een harde strijd die Steinitz won met 8 gewonnen en 6 verloren partijen (er waren geen remises). De stand was zelfs 6-6, voordat Steinitz de laatste 2 partijen won.

Op basis van deze uitslag werd Steinitz door sommigen gezien als de beste schaakspeler ter wereld (let wel: nog niet *Wereldkampioen!*). Over wie de status van “*beste speler ter wereld*” toekwam was al een tijdje discussie. Ik lees bij Edward Winter over “*Early uses of World Chess Champion*”¹ onder andere het volgende: “*Two claims on Staunton’s behalf were published in his (Staunton’s) magazine, the Chess Player’s Chronicle, in 1851, shortly before that year’s London tournament (at which he was to fare poorly). The first, on page 88, was from the Brighton Gazette:*

‘At this grand tournament it will be a spectacle of surpassing interest to witness Mr Staunton the English Champion, and in general estimation the first player in the world, in actual conflict with two or three players of the finest talent, but with whom he has not hitherto broken a lance.’

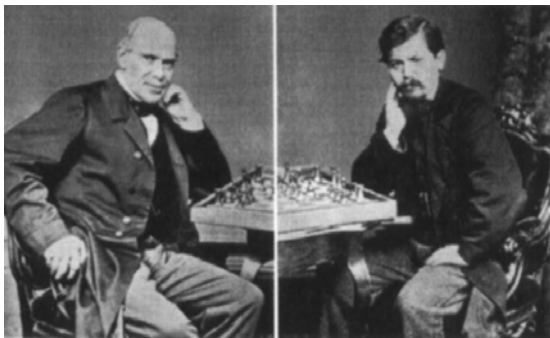
En dezelfde Edward Winter, over publicaties na de overwinning van Steinitz op Anderssen: “*No use of any term such as ‘world championship match’ has been located.*”

1

<http://www.chesshistory.com/winter/extra/champion.html>

Het prijzengeld voor de match Steinitz - Anderssen was: £100 voor de winnaar en £20 voor de verliezer. Die £100 was een behoorlijk bedrag, vergelijkbaar met ongeveer £67,500 nu (weliswaar voor de Brexit ☺).

Uit de match laat ik een partij zien waarvan de goed voorbereide aanval door Emanuel Lasker werd gezien als de voorbode van de positionele stijl van de latere Steinitz.

Anderssen – Steinitz

13e match partij, London 1866

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 Pf6 4.d3 d6 5.Lxc6 Lxc6 6.h3 g6

“Rather than develop mechanically with Be7 and 0-0, Steinitz is already planning for the middle game.

Ultimately he plans to assault the centre with a Philidorian pawn phalanx by advancing the pawn from f7 to f5. If White then takes the pawn on f5, Black wants to recapture with his g-pawn. This strategic thinking dictates the development scheme with g6 and Bg7.”²

² Bill Hartston in “Kings of Chess”

7.Pc3 Lg7 8.O-O O-O 9.Lg5 h6 10.Le3 c5 11.Tb1 Pe8 12.b4 bxc4 13.Txb4 c5 14.Ta4 Ld7 15.Ta3 f5 16.Db1 Kh8 17.Db7 a5 18.Tb1 a4 19.Dd5 Dc8 20.Tb6 Ta7 21.Kh2 f4

De zwarte paraplu springt open!

Vanaf nu is zwart in de aanval; het witte leger rent terug om de eigen koning te beschermen.

22.Ld2 g5 23.Dc4 Dd8 24.Tb1 Pf6 25.Kg1 Ph7 26.Kf1 h5 27.Pg1 g4 28.hxg4 hxg4

29.f3 Dh4 30.Pd1 Pg5 31.Le1 Dh2 32.d4 gxf3 33.gxf3 Ph3 34.Lf2 Pxd4 35.dxc5 Dh3 36.Ke1 Pxf3 37.Txf3 Dxf3 38.Pc3 dxc5 39.Lxc5 Tc7 40.Pd5 Txc5 41.Dxc5 Dxe4 42.Kf2 Tc8 43.Pc7 De3 0-1

In zijn column op chess.com over “Who was the greatest Chess

Theorist” had Jeremy Silman dit te melden over Wilhelm Steinitz:

Wilhelm Steinitz

(1836-1900)

The first official world chess champion, Steinitz started his career in the usual romantic attack-and-kill style. In fact, in his early days, he was known as the Austrian Morphy. However, after facing all the best tacticians in the world, he realized that there had to be more to chess than raw aggression.

In 1873, his style performed an about-face and he went from being the kill or be killed “Austrian Morphy” to a positional player who was a defensive virtuoso. The “new” Steinitz valued the basics of positional chess: creating favorable pawn structures, annexing space, finding weak squares in the enemy camp (also known as outposts and holes) for his knights, the power of the two bishops, and the correct ways bishops and knights should battle each other.

*Here’s how **Emanuel Lasker** described this new style: “In the beginning of the game, ignore the search for combinations, abstain from violent moves, aim for small advantages, accumulate them, and only after having attained these ends search for the combination – and then with all the power of will and*

intellect, because then the combination must exist, however deeply hidden.”

In the following game, Steinitz shows how to care for two bishops. He takes away all of the enemy knight’s advanced squares while making his bishops more and more active.

Samuel Rosenthal vs. Wilhelm Steinitz

1. e4 e5 2. Pc3 Pc6 3. Pf3 g6 4. d4 exd4 5. Pxd4 Lg7 6. Le3 Pge7 7. Lc4 d6 8. O-O O-O9. f4 Pa5 10. Ld3 d5 11. exd5 Pxd5 12. Pxd5Dxd5 13. c3 Td8 14. Dc2 Pc4 15. Lxc4 Dxc4 16. Df2 c5 17. Pf3 b6 18. Pe5 De6 19. Df3 La6 20. Tfe1 f6 21. Pg4 h5 22. Pf2 Df7 23. f5 g5 24. Tad1 Lb7 25. Dg3 Td5 26. Txd5 Dxd5 27. Td1 Dxf5 28. Dc7 Ld5 29. b3 Te8 30. c4Lf7 31. Lc1 Te2 32. Tf1 Dc2 33. Dg3 Dxa2 34. Db8+ Kh7 35. Dg3 Lg6 36. h4 g4 37. Pd3Dxb3 38. Dc7 Dxd3

***His legacy:** His new ideas brought down the romantic style of chess and forced a new generation of chess fans and chess grandmasters to accept that positional play was just as important as tactical and attacking chess. In a nutshell, he single-handedly changed the way chess was played.*

Marcel legt uit
Marcel Scholten

Dit is het vervolg op de column van vorige editie, waarin ik ter leering ende vermaeck de regels van het spel uiteenzet.

De lezers met een goed geheugen zien dat ik de titel veranderd heb, want ik was er bij nader inzien toch niet zo tevreden mee.

Ik zat lang te dubben waar ik het over zou hebben tot ik arbiter was bij het rapidtoernooi en ik een onverwacht drukke dag had. Maar dit gaf mij wel mooi twee casussen (casi?) om het over te hebben.
Dus daarom nu:

Aflevering 2: Klokken en vlagval

Dit geeft mij meteen de gelegenheid om een hardnekkige mythe om zeep te helpen waar ik al lang tegen strijd:

De wedstrijdleader bepaalt waar de klok staat, niet de zwartspeler.

En over het algemeen betekent dat dat de klok op een plek staat waar hij goed te zien is voor iedereen (als het een spannende partij is, is dat ook voor het publiek wel zo fijn, maar dat is minder belangrijk).

Mocht je er nou toch op staan om als zwart-speler de klok te hebben waar het fijn is, draai dan gewoon het bord om.

De zwartspeler, of wanneer deze er niet is, de wedstrijdleader, brengt de klok in beweging (dit is dus typisch zo'n regel die je van mij prima mag negeren) en daarna blijft hij lopen. Er is één geldige reden om hem stil te zetten en dat is om de wedstrijdleader erbij te roepen.

Dit mag om een royale hoeveelheid redenen (bijvoorbeeld remiseclaims, ontbrekende stukken voor promotie, etc.). Dingen waar de wedstrijdleader voor hoeft te komen zijn dat dus niet.

Vanzelfsprekend geldt dit ook voor het halen van koffie, maar ook het rechtzetten van stukken of het bijwerken van notatie dient in je eigen tijd te gebeuren.

Al heb ik een keer gehad dat een blinde speler de klok stil zette om mij, als wedstrijdleader, te vragen koffie voor hem en zijn tegenstander te halen.

Ben je echter niet blind, en daar ga ik niet van uit, aangezien je dit stukje leest, moet je gewoon de klok laten lopen.

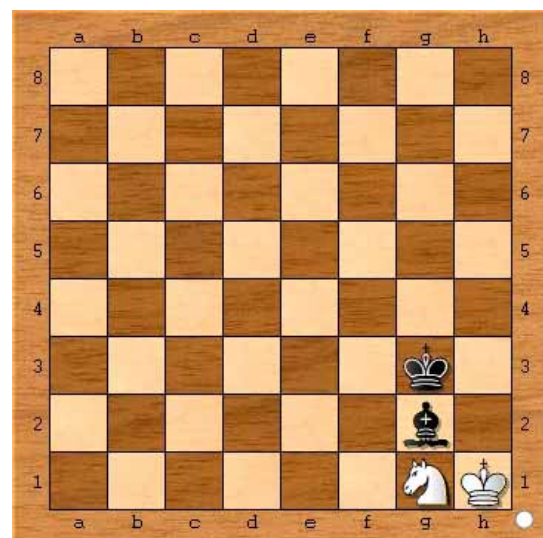
Een compromis dat ik zelf vaak gebruik is, nadat ik mijn zet bedacht heb, ongeveer de helft van de tijd te wachten voor ik de klok indruk.

Maar wat nu als die vlag valt. Als je dit stukje moet lezen om te weten dat je dan in de meeste gevallen verloren hebt, heb je wel grotere problemen.

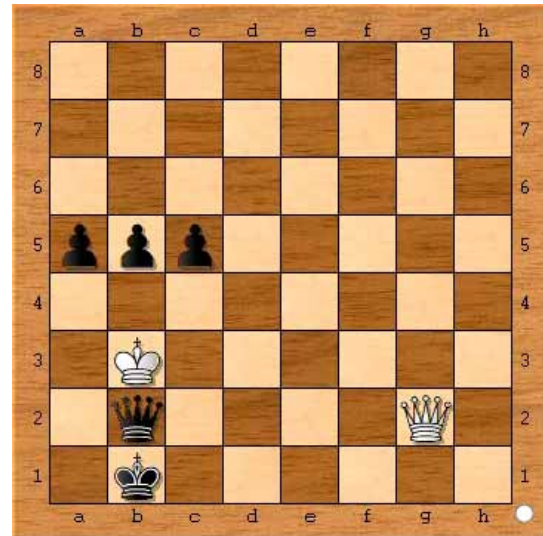
De meeste mensen weten ook nog wel dat het remise is als de tegenstander geen materiaal meer heeft. Maar het is het schemerige gebied ertussenin waar het interessant wordt.

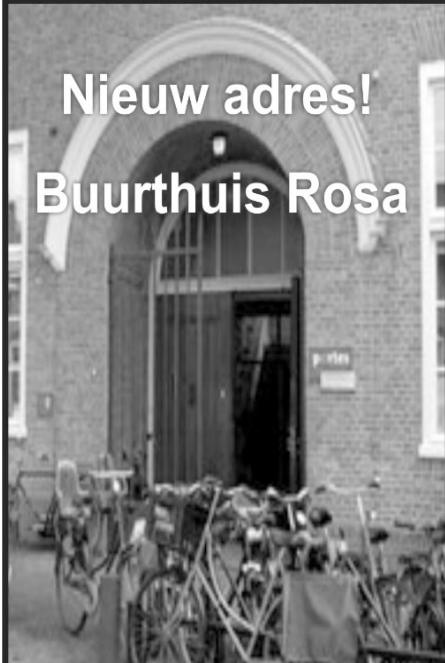
De regels zeggen dat het remise is als de tegenstander **op geen enkele manier** meer mat kan zetten.

Als scheidsrechter wordt ik niet geacht aannames te maken over de speelsterkte van jouw tegenstander. Dus heeft je tegenstander nog looper+paard en heeft hij geen idee hoe hij dit moet winnen: toch verloren. Twee paarden tegen een pion die nog niet de Troitski-lijn over is; verloren. Ik mag zelfs geen aannames maken over jouw speelsterkte. Dus twee paarden tegen een kale koning; ook verloren. Zelfs als de tegenstander alleen nog een looper heeft en jij (ten minste) een pion; verloren. Jij kan wel al je stukken weggeven, tot paard promoveren, deze op g1 zetten, en je koning op h1. De tegenstander kan dan met Kg3 en Lg2 mat zetten. Waarom je dat zou willen doen is een raadsel, maar wederom ik wordt niet geacht voor jou te denken.

Tot slot als lezersvraag, in de stelling hiernaast valt de vlag van wit. Wat is de uitslag?

Nieuw adres!
Buurthuis Rosa

Hot Spirit!
Snelschaaktoernooi op de
3de vrijdagavond van de maand...
Malakkastraat 6, 3531 HM, Utrecht (Lombok)

Zaal open: 20:00 u.
Start ronde 1: 20:30 u.
Eindigt rond: 23:30 u.
Speeltempo: 7 min pp

Entree 1 euro!

www.hotspirit.nl

Guernsey, holidaytoernooi 2019

Zoals al dan niet bekend ga ik eens per jaar naar Guernsey. Dit is een klein eilandje in het kanaal tussen Engeland en Frankrijk, waar op zich niet zo heel veel te beleven is. Echter eens per jaar wordt hier een bijzonder leuk schaaktoernooi georganiseerd.

Al in de jaren 90 ben ik voor het eerst meegelokt door Wim van Hoek, toen we beide nog speelden voor schaakclub Kanaleneiland. In die tijd ging ik nog niet ieder jaar, maar sinds 2007 ben ik ieder jaar geweest, en speelde nu dus voor de 17e keer mee. (Wat nog niets is vergeleken met Wim, die dit jaar zijn 30e editie volbracht!).

Er zijn verschillende redenen dat ik het zo'n leuk toernooi vind. Ten eerste het tempo en de aanvangstijd van de partijen. Je speelt gewoon een partij per dag, en die begint om

14.00 uur. 's Ochtends heb je dus ruim de tijd voor het ontbijt, de voorbereiding als je dat wilt of eventueel een wandeling of bezoek aan het stadje St. Petersport. Het tempo is 100 minuten voor de eerste 40 zetten, daarna een half uur voor de rest. Increment is 30 seconden per zet.

Tweede reden is dat de speelzaal zich gewoon in het hotel bevindt. Je hoeft dus niet heen en weer te reizen, en kan na de partij rustig een biertje drinken zonder dat je bang hoeft te zijn de bus te missen of om niet meer te mogen rijden.

Als laatste en misschien wel belangrijkste zijn we daar inmiddels uitgegroeid tot een vast vriendenclubje dat daar dus eens per jaar in bijzonder ontspannen sfeer samenkomt. En het mooie van dat clubje is dat er altijd mensen bij kunnen, dus als dit toernooi je ook wat lijkt kun je me altijd benaderen voor meer info.

Maar goed, dit is een schaakblad, en geen reisgids dus ga ik het nu snel hebben over de partijen die ik daar gespeeld heb.

Het is een zevenrondig Zwitsers toernooi, en omdat ik in mijn groep een wat hogere positie heb speel ik dus de eerste partij theoretisch tegen een zwakkere. En in dit geval klopt

dat ook. Ik mag tegen Nederlander
 ■■■■■■■■■■, wiens mond omge-
 keerd evenredig groot is als zijn
 talent. Zo had hij zich vorig jaar
 ingeschreven voor de nieuwe Tesla,
 maar toen ik hem er dit jaar weer
 naar vroeg had hij er toch maar van
 afgezien, omdat "*je hem tegen-
 woordig toch nergens kan parkeren*".
 Zo'n type.

Ik heb zwart en het wordt een Leeuw

■■■■■, ■■■■■ - ■■■■■, ■■■■■

Guernsey, 20.10.2019

**1.e4 d6 2.d4 Pf6 3.Pc3 e5 4.f4 Pbd7
 5.Pf3 c6 6.fxe5 dxe5 7.dxe5 Pg4
 8.e6 fxe6 9.Pg5 Pde5 10.Dxd8+
 Kxd8**

Tot zover de theorie. Het zwarte
 paard op g4 is erg hinderlijk en moet
 nu eerst met h3 worden weggejaagd.
 Frits - mijn tegenstander, niet te
 verwarren met het programma Fritz -
 kiest echter voor Lf4

**11.Lf4 h6 12.Pf3 Pg6 13.Lg3 Lc5
 14.Pa4 Lb4+ 15.c3 Le7 16.b4 Lf6
 17.0-0-0+ Ke7 18.Td3 b6 19.Le2
 La6 20.Td2 Lxe2 21.Txe2 b5 22.e5
 P4xe5 23.Lxe5 bxa4 24.Lxf6+ gxf6
 25.Pd4 Pe5 26.Kb2 Tac8 27.Tc1**

Hier claimde hij een kwaliteit te
 offeren omdat hij kansen op e6 zag.
 Ik trapte er maar in en rolde hem
 verder geruisloos op. De verdere
 partij zonder commentaar.

**27...Pd3+ 28.Kc2 Pxc1 29.Txe6+
 Kf7 30.Kxc1 The8 31.Txc6 Txc6
 32.Pxc6 a6 33.Kd2 Ke6 34.g4 Kd5
 35.Pa5 Te4 36.h3 Tf4 37.Ke3 Tf1
 38.c4+ Kd6 39.Pb7+ Kc7 40.Pc5
 Ta1 41.Pxa6+ Kb6 42.Pc5 Txa2
 43.Pd7+ Kc7 44.Pxf6 Th2 45.Pd5+
 Kb7 46.Kd3 a3 47.Pc3 Txb3+
 48.Kc2 Tg3 49.Pb5 a2 50.Kb2
 Tg2+ 51.Ka1 Txb3 52.Kxa2 h5
 53.Kb3 h4 54.c5 h3 55.Ka4 h2 en
 opgegeven.**

Aan de bar nog wel even een Guinness met hem gedronken, maar aan analyseren kwamen we niet meer toe. Frits logeert namelijk niet in het hotel, maar in een appartement in de stad. Hiervoor moet hij een bus halen, en die rijdt maar zeer beperkt. Gratis tip: als u gaat boek dan ook het hotel zelf. De tweede partij was andere koek, zowel qua niveau als tegenstander. Ik speelde tegen [REDACTED], een zeer vriendelijke Duitser die net als ik ook al jaren meespeelt. In mijn vertrouwde Siciliaan kom ik een pion achter, maar kan later met een trucje een kleine kwaliteit winnen. Ofwel: een ijzersterk loperpaar tegen een toren, en daarmee haal ik het punt binnen.

[REDACTED], [REDACTED] - [REDACTED], [REDACTED]

Guernsey, 21.10.2019

**1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.c3 Pf6 4.Le2 Pc6
5.d4 e6 6.e5 dxe5 7.dxe5 Dxd1+
8.Lxd1 Pd7 9.Lf4 h6**

Tja, wat doe je hier. Ik schrijf dit verslag achteraf, en ik weet niet meer zeker of ik de opmars van zijn g-pion gezien had. Maar over het algemeen vind ik het niet erg als iemand zoiets speelt. Kort rokeren kan dan met goed fatsoen niet meer, en ook lang is niet aantrekkelijk. Maar een pion wint het wel...

**10.0-0 g5 11.Lg3 g4 12.Ph4 Pdxh5
13.Te1 Lg7 14.f4 gxf3 15.Pxf3
Pxf3+ 16.Lxf3 Ld7 17.Lc7**

Voorkomt de lange rokade, en ook kort kan niet (als hij dat al zou willen) wegens Ld6.

**17...Tc8 18.Ld6 Lf8 19.Lg3 f6
20.Pa3 e5 21.Tad1 Le6 22.Pb5 a6
23.Lh5+ Lf7 24.Lg4 Td8 25.Pc7+
Ke7 26.Lf2 Lxa2 27.Lxc5+ Kf7
28.Lf2 Ld6 29.Pd5 Lxd5 30.Txd5
Lc7 31.Lf3 Ke6 32.Tc5 Lb6**

Ik dreigde een pion te winnen, maar dit is natuurlijk niet de manier om te verdedigen. Het laat de volgende niet al te ingewikkelde combinatie toe..

**33.Txc6+ bxc6 34.Lxb6 Tb8
35.La5 Thc8 36.Le2 Txb2 37.Lxa6
Ta8 38.Lc4+ Kf5 39.Lb4 Td8
40.Tf1+ Kg5**

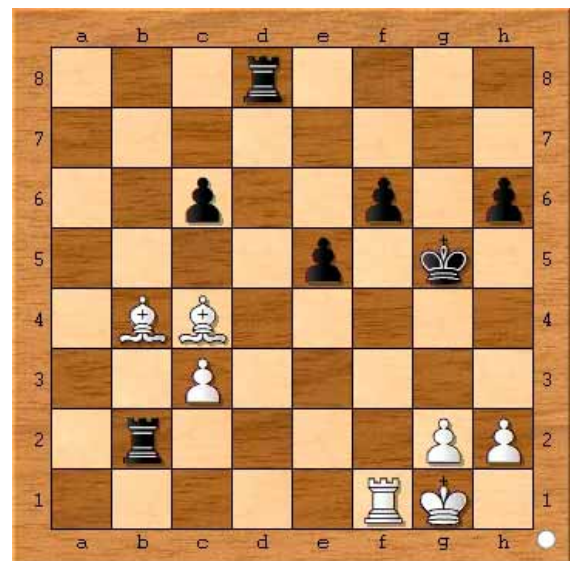

Een interessante stelling. Ik zag

**41. Le7 Tdd2 42. Lxf6 Kg6 43. Lxe5
Txg2. 44. Kh1**

Mijn looper dekt h2 maar toch voelde ik me niet lekker met die torens in mijn buurt. Geheel onterecht blijkt achteraf. Ik speelde:

**41.Le6 Tdd2 42.Lh3 (en g2 is
gedekt) e4 43.La3**

Mijn favoriete zetsoort. Ik wil naar e7, maar eerst geef ik hem de kans een fout te maken. De toren heeft namelijk maar 1 goed veld

43...Ta2

En dit is hem niet. Om Lc1 te voorkomen had hij naar c2 gemoeten. (44. Lc1 faalt dan op 44...e3 45. Lxd2 exd2)

44.Lc1 e3 45.Lxd2 exd2

Dit is nu niet erg, omdat de zwarte toren niet naar c1 kan. Ik heb nu net genoeg tijd om met toren en koning bij de pion te komen

46.Td1 Kf4 47.Kf2 Tc2 48.Ke2

Txc3 49.Kxd2 Ta3 50.Tc1 Ta6

51.Tc5 Ke4 52.Ld7 Ta2+ 53.Kc3

Haha, je dacht zeker op g2 te nemen, maar dat gaat natuurlijk niet wegens Lxc6. Met een vol stuk meer is de rest nu een formaliteit.

53...Ta1 54.Lxc6+ Ke3 55.Kb2

Ta6 56.Lf3 Td6 57.Th5 Kf4

58.Txh6 Kg5 59.Th8 f5 60.h4+

Kg6 61.h5+ Kg7 62.Tc8 Kh6

63.Kc3 Kg7 64.Kc4 Td2 65.Tc7+

Kh8 66.Tf7 Tc2+ 67.Kd4 1-0

Zo, nu 2 uit 2 en het speelkwartier is over. Ronde 3 tegen een van de twee Denen die het toernooi rijk is.

Gelukkig wel tegen de goede, want de andere was een rasechte zonderling. Aan handen geven deed hij niet, en als hij niet aan zet was liep hij door de zaal als ware hij zo'n opwindpoppetje dat zijn armen beurtelings omhoog doet. Zijn hoogtepunt beleefde hij in zijn partij tegen onze Wim, waarin hij eerst "Oeps" zei, en daarna zijn kop koffie omgooide....

Maar goed, die had ik dus niet. Wel mocht ik tegen [REDACTED] [REDACTED] die ook 2 uit 2 had, en met een rating 1715 toch niet makkelijk te noemen is. Dat viel in de partij echter best mee...

[REDACTED], [REDACTED] - [REDACTED], [REDACTED]

Guernsey, 22.10.2019

1.Pc3 d6 2.Pf3 e5 3.e4 Pf6 4.Lb5+

Hoewel Fritz hardnekkig op 0.00 blijft knippen zouden toch weinig mensen deze zet gespeeld hebben; ik krijg c6 gratis. Bovendien moet de loper terug naar d3 als hij geen pion wil verliezen..

4...c6 5.La4 b5 6.Lb3 b4 7.Pe2

Pxe4 8.d3 Pc5 9.Le3 Pxb3 10.axb3

c5 11.Pg3 Le7

Een blunder van mij. Waarom kunt u vinden in Peter Das' combinatie-rubriek

12.0-0 f5

Nog steeds kan het. Eigenlijk geen blunder, maar totale blindheid. Wit kan nog steeds minstens gelijk komen. Maar goed, hij ziet het niet. Wel ziet hij het dreigende vorkje, en speelt:

**13.Ld2 Pc6 14.c3 f4 15.Pe2 Lg4
16.Pe1 0–0 17.f3 Lf5 18.d4 Lh4
19.d5**

Hij denkt hier mee mijn pion op b4 terug te winnen. Helaas faalt dit op een grapje.

19...Pe7 20.cxb4 cxb4 21.Lxb4

Hij ziet het niet.

**21...Db6+ 22.Kh1 Dxb4 23.Pd3
Db5 0–1**

En met 100% na drie rondes heb ik mijn beste toernooistart ooit op Guernsey. De volgende 4 partijen zijn van een hoger niveau, en zal ik in de volgende Balans verslaan.

Final Ranking

Rk.	Name	FED	Rtg	Pts.
1	Strade Arita	GCI	1882	6,5
2	Hoogakker Peter	NED	1788	6
3	Dennis Nigel W	ENG	1768	5
4	Ingham H William	ENG	1807	5
5	Coenen Albert	NED	1899	4,5
6	Hall Alan	ENG	1684	4,5
7	Remie Peter	NED	1688	4,5
8	Turner David J	ENG	1746	4,5
9	Kirk Matthew	GCI	1722	4,5
10	Hamann Marcus	GER	1802	4,5
11	Hermes Geoff R	ENG	1833	4,5
12	Vonhoff Joerg	GER	1654	4,5
13	Stanners Michael J	ENG	1752	4
14	Nevska Gerda	GCI	1858	4
15	Knudsen Jan	DEN	1603	4
16	Kearsley Raymond J	ENG	1597	4
17	Van Hoek Wim	NED	1863	4
18	Baart Edwin	NED	1746	4
19	O'connell Denis	IRL	1787	4
20	Nielsen Jorgen Holmstrom	DEN	1715	3,5
21	Colsen Manuel	NED	1583	3,5
22	Foster Paul	ENG	1533	3,5

23	Haisma Henk	NED	1725	3,5
24	Parfett Gerald F	ENG	1633	3,5
25	Kershaw Graham	ENG	1631	3
26	Collins Alan	ENG	1615	3
27	Bakkes Frits	NED	1605	3
28	Nalichowski Bogdan	POL	1375	3
29	McGill Brendan	ENG	1195	3
30	Foran Barry	IRL	1627	3
31	Henry Eric	FRA	1591	3
32	Jones Sidney A	ENG	1524	3
33	Finch Russell	GCI	1638	2,5
34	Denning Julie L	ENG	1625	2,5
35	Gunn Michael J	ENG	1608	2,5
36	Bennett David	ENG	1401	2,5
37	Bennett Delroy	ENG	1326	2,5
38	Harnden Terry	GCI	1499	2
39	Goman Colin	GCI	1671	2
40	Kirkwood Robin	WLS	1628	2
41	Le Maitre Richard	GCI	1351	2
42	Rowe Oliver	GCI	1545	2
43	Goris-Schouwstra Adry	NED	1662	1,5
44	Beadle John R	ENG	1571	0,5

Arita Strade

Het Tweede en de tijdnood

Jos Heesen

De wedstrijd van het Tweede tegen Denk en Zet uit Vinkeveen is, naar verwachting, soepel verlopen. Het werd uiteindelijk 6.5-1.5 voor de Rode Lopers.

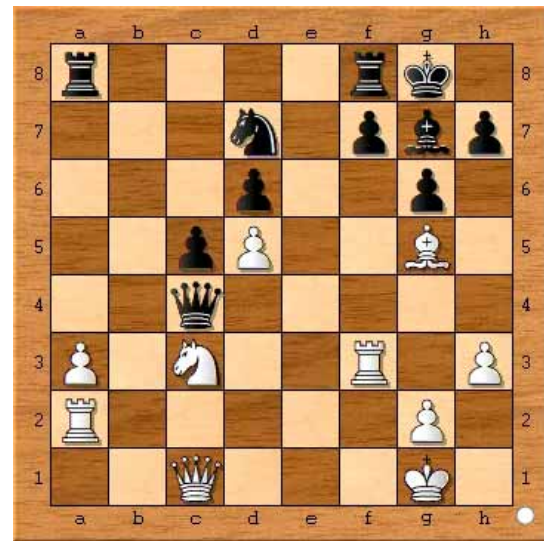
Aangezien ik als eerste klaar was, heb ik maar aangeboden om een verslag te schrijven; het blijkt evenwel een stuk lastiger om een sfeer-tekening te geven van een thuis- dan van een uitwedstrijd. Er is geen moeizame tocht over dijken naar verre oorden, geen geweeklaag over koude koffie en warm bier, en evenmin over krappe zitplekken in onverwarmde zaaltjes. Hoewel krapte in onze eigen zaal ook een puntje is: niet qua breedte maar qua diepte. Het diep over het bord hangen, terwijl je leunt op arm of elleboog, is niet goed mogelijk.

Maar misschien komt een wat grotere afstand tot de actuele stelling, het overzicht op de verwikkelingen wel ten goede. In ieder geval was dat in deze wedstrijd zeker het geval.

Laat ik dat in een fragment per bord toelichten. En dat doe ik dan maar op bord volgorde:

Bord 1: Henk Kroon – Jetroen

Weelink, na de 26^e zet van zwart:

Wit speelde hier **27.Le7...** terwijl hij beter **27.Tc2...** had kunnen spelen. Nu ging zijn paard in de komende verwikkelingen verloren en streed hij daarna een hopeloze strijd met een stuk minder. Jeroen won.

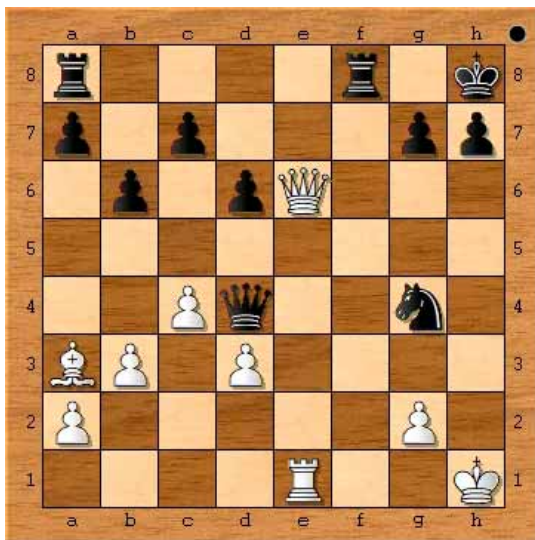
Bord 2: Peter Hoogakker – Gert Jan

Smit, na de 21^e zet van zwart:

Peter speelde hier **22.Lg6 Kf8** en sloeg toen zwart's enige actieve stuk en bewaker van c7 met **23.Txd5...** om na **23...exd5** via **24.Dc7 Ta8 25.Db7...** een stuk en de partij te winnen.

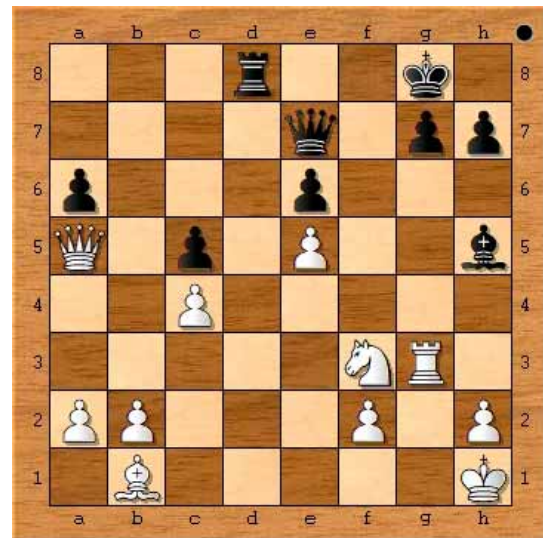
Bord 3: Stefan Rijsbergen– Jos Heesen, na de 34^e zet van wit:

Ik speelde hier op safe met **34...Pf6**, terwijl **34...Df4** veel dwingender is. Wit ging desalniettemin mat.

Bord 4: Marcel Scholten– Freek Barwegen, na de 34^e zet van wit:

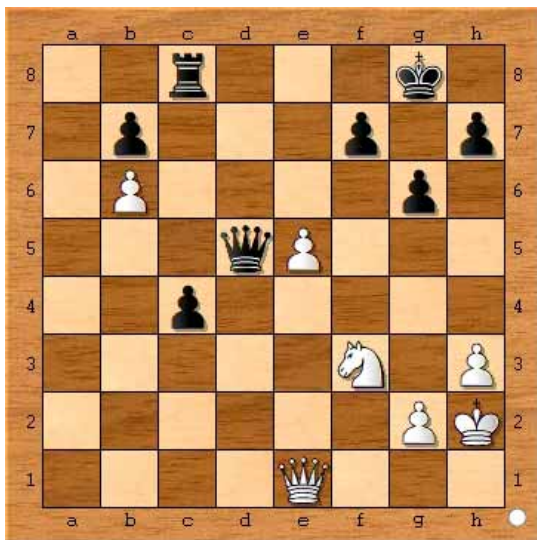
Zwart sloeg hier (in hevige tijdnood) op f3: **34...Lxf3**, maar had beter meteen **34...Td1** kunnen proberen, wat een zet later op het bord kwam: **35.Txf3 Td1 36.Kg2 Txb1 37.Dxa6 Txb2 38.Dc8...** en zwart kon opgeven.

Bord 5: Cees van Houten– Martijn Eefting, na de 23^e zet van zwart:

Wit speelde hier **24.Pxf3...** misschien was **24.Dxf3...** beter. Een paar zetten later was er kortsluiting bij wit: hij gaf zonder reden, door te rokeren, zijn paard op e2 weg (dat had gedekt gestaan na **24.Dxf3...**).

Bord 6: Peter Das– Wim de Groot, na de 42^e zet van zwart:

Zwart staat gewonnen, maar is in hoge tijdnood, dus wit probeert nog wat: **43.e6?! c3 44.Dc1 Dxe6** en remise gegeven.

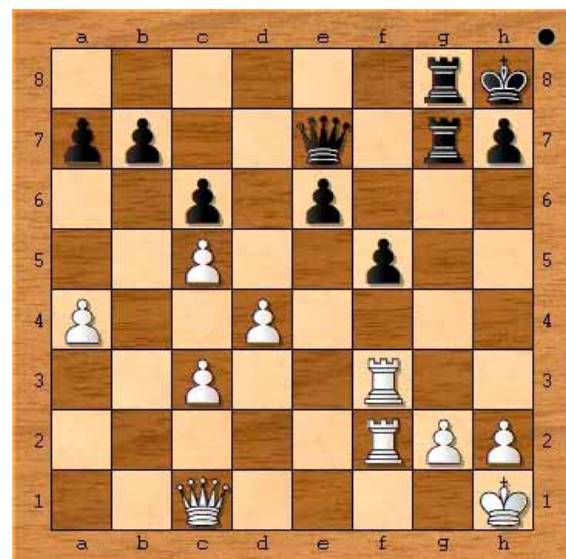
2
DRL

Bord 7: Cees Samson– Wim van Hoek, na de 27^e zet van wit:

Hier had zwart 27...Pg3 kunnen spelen met als gevolg: 28.Pxg3 fxg3 29.h3... en is dan 29...Lxh3 goed genoeg is (een analyse kluif voor de ijverige Rode Lopers). Nu stelde zwart de zet Pg3 uit tot de 30^e zet en toen was het niet goed genoeg meer.

Bord 8: Hendrik Aldenberg – Johan Voskamp, na de 31^e zet van wit:

Hendrik had al eerder remise afge-
wezen omdat zwart in vreselijke
tijdnood was. En dat wierp zijn
vruchten af: zwart werd gek en
speelde hier **31...Dxc5** om na het
koele **32.dxc5...** brakend op te
geven.

In het bovenstaande was een aantal
maal sprake van beslissingen
vanwege tijdnood. Op het internet
(maxeuwe.nl) vond ik het volgende
stuk hierover:

*Grootmeester en psycholoog Nikolai
Krogius wijdt in zijn boek 'Psychologie
im Schach' een heel hoofdstuk aan
tijdnood.*

*Krogius stelt: 'In tijdnood moeten be-
sluiten genomen worden en wordt de
persoonlijkheid van de speler duidelijk.'
Hij constateert dat sommige spelers
altijd in tijdnood komen. Krogius ziet
geen directe relatie tussen tijdnood en
kwaliteit van een partij. Hij ziet
tijdnood als het gevolg van
psychologische kwesties zoals een
gebrek aan besluitvaardigheid en een
gebrek aan zelfmanagement.*

*Krogius verwijst naar een advies van
Botwinnik om in trainingspartijen te
oefenen met een strakke tijdsindeling.
Als in die training wilskracht en het
verstand samengaan, kan dat later ook
gebeuren. Krogius adviseert om
voorafgaand aan een partij na te
denken over de speelwijze.*

*Onderzoek leerde Krogius dat tijdnood
vooral voorkomt in de volgende
situaties:*

- *in gecompliceerde stellingen
als gevolg van groot belang uitslag
van partij, wat leidt tot
besluitloosheid*
- *door slechte theoretische voorberei-
ding*
- *door onvoldoende praktische voor-
bereiding, door weinig routine
neemt rekenvaardigheid snel af*
- *door teveel autoriteit aan de tegen-
stander toe te kennen.*

*Er zijn meer oorzaken die tot veel
tijdverbruik leiden, stelt Krogius.*

- *sommige spelers willen per se de
beste zet vinden in gecompliceerde
stellingen*
- *een speler kan een fout maken die
leidt tot de noodzaak om erg diep
na te denken over compensatie*
- *soms denken spelers beter te spelen
onder tijdsdruk of ze hopen hun
tegenstander te verleiden tot even-
eens lang nadenken en een
tijdnood-duel.*

De Schaakforens

door Kees Volkers

1.

Vijfentwintig jaar geleden verhuisde ik van Utrecht naar Houten en sindsdien ben ik schaakforens. Redelijk trouw reis ik bijna iedere week op en neer van Houten naar Utrecht om de clubavond van UCS De Rode Loper te bezoeken.

Station Houten

Stiekem had ik op een bloemetje gehoopt voor vijfentwintig jaar schaakforensisme, maar helaas wordt dat niet bijgehouden in de statistieken van De Rode Loper. Mijn eigen schuld, want dan ik had ik die statistieken zelf moeten invoeren toen ik secretaris was. Wel heb ik toen aan de ledenlijst een kolom toegevoegd met de

aanmeldingsdatum en sindsdien worden de leden die 25 Jaar lid zijn in het zonnetje gezet. En terecht. Voor de nieuwste leden: jullie zullen hard je best moeten doen om het clubrecord te vestigen, want oud clubkampioen en erelid Nico van Harten is al meer dan 65 jaar lid en is voorlopig nog niet te stoppen, ondanks zijn wekelijks geklaag dat het allemaal wat minder wordt. En dan hebben we nog veelvuldig clubkampioen Jan Prins, die ook al bijna 50 jaar lid is! Waarvan overigens ook de langste tijd als schaakforens, want hij woont al sinds mensenheugenis in Nieuwegein. Of all places. Het verschil tussen Jan en mij is dat Jan een automobilist is en ik geen auto rijdt. Niet uit principe of zo, maar gewoon geen behoefte. 'We' hebben wel een auto, maar daar rijdt alleen mijn partner in. Ze heet Marja.

2.

Ik heb eigenlijk nooit overwogen om in Houten te gaan schaken. Bij De Rode Loper heb ik mij vanaf het begin erg thuis gevoeld. En nog steeds. Ik heb in Houten wel eens met een paar toernooitjes meegedaan, maar dat was altijd buitengewoon sfeerloos. Dan schaakte je in het prachtige café De Engel, een herberg in het Oude Dorp uit de 17e eeuw, waar ook meerdere

betere bieren te krijgen waren, wat wil een mens nog meer, en dan ging iedereen gelijk na zijn partij naar huis: wat après schaak?!

De Engel in Houten

Op een gegeven moment zijn ze er ook uitgegoot, wegens gebrek aan omzet. Dat is De Rode Loper overigens ook ooit overkomen, maar dat was in de schrale jaren vijftig, toen de club nog Utrechtse Christelijke Schaakvereniging heette, dus ruim voor de revolutie. Schaakclub Houten heeft daarna nog een tijdje in een zijzaaltje van een zwembad gespeeld, waar ik nog met De Rode Loper tegen Houten heb geschaakt. In het zaaltje ernaast waren vechtsporters aan het oefenen, met het agressieve geschreeuw dat daar bij hoort. Ik was snel thuis die avond. In een jaar dat schaakclub Houten op sterven na dood was - en de paar sterkeren die er nog waren hadden afgezegd - ben ik nog een keer Open Snelschaakkampioen van

Houten geworden. Dat was in, even op mijn beker kijken: mijn God! Tweeduizend drie! Tempus fugit. De toernooifinale speelde zich af in een zaaltje van een bejaardenhuis. Ik haalde met die titel zelfs het lokale krantje, dat mijn naam hopeloos verhaspelde. Weg eeuwige roem. Je hebt schakers die zo'n beker in de prullenbak gooien, maar zo veel prijzen heb ik in mijn leven niet behaald. Als ik een schoorsteenmantel had gehad, had ik 'm er niet op gezet, maar ik heb 'm nog wel bewaard; hij staat in een hoekje van mijn werkkamer. Inmiddels is schaakclub Houten weer een redelijk gezond en behoorlijk sterk clubje, en dat gun ik ze van harte, maar of het er veel gezelliger op is geworden betwijfel ik.

3.

Dan is de clubcultuur bij De Rode Loper toch heel anders, met een belangrijke rol voor het sociale aspect. Dat heeft wel tot gevolg dat ik na de schaakpartij vaak te lang aan de toog blijf hangen, met alle gevolgen van dien. Meestal weet ik me correct te gedragen, maar na de partij tegen René de Ruiter ging het onlangs bijna mis. Misschien dachten sommigen dat ik me aan het bezatten was omdat ik die partij verloren had, maar dat was zeker

niet het geval. Ik was die avond al meteen aan de tripel begonnen, waarschijnlijk uit onderschatting, en ik had er gewoon zin in, en ging daar tijdens de partij lekker mee door. Na de partij kon ik mij natuurlijk niet meteen uit de voeten maken, want dat zou wel erg kinderachtig zijn overgekomen. Dus een grote jongen wezen en nog maar een tripel. En toen gooide ik op gegeven moment per ongeluk een glas bier om over het bord van Wim van Hoek. Die het mij overigens de week daarna vergaf.

Het gekke is eigenlijk dat ik er helemaal niet zo mee zat, met dat verlies bedoel ik. Ja ja, hoor ik u nu zeggen, dat zal best. Maar had ik vroeger na een verloren partij nog wel eens de neiging om niet IN de trein te stappen, maar mij er voor te gooien, daar had ik nu totaal geen last van. Dat komt juist door de persoon die René is. Ik vind het geweldig dat iemand als hij zich zo thuis voelt bij onze club en ook bijna nooit een avond overslaat. Zijn frustraties na een blunder of een verloren partij nemen wij graag op de koop toe, want we weten: dat is René en straks zal hij zijn excuses aanbieden. Al komt het bij buitenstaanders natuurlijk wel vreemd over als er te midden van de serene schaaksfeer opeens zomaar iemand hardop begint te vloeken en

op de tafel gaat slaan. Dat is natuurlijk niet gepast, maar in feite doen wij niet anders: echter, wat René daadwerkelijk doet, speelt zich bij ons af in het hoofd: 'Nous sommes tous René!'.

4.

Maar goed, die clubcultuur dus. Dat heeft voor de schaakforens zo zijn voor- en nadelen. Het voordeel is dat ik gedwongen ben om tijdig weer op huis aan te gaan. De tijden uit de beginjaren - ik spreek nu over heel lang geleden in de Oude Remise, waar het après schaak tot het ochtendgloren kon duren - zijn niet meer aan mij besteed. Overigens was ik twee weken geleden toevallig nog in de Oude Remise, destijds een rookhol in de Kanaalstraat, maar nu zit er een deftig restaurant. We hadden een menu besteld met een wijnarrangement. Ik vond wel dat we erg lang moesten wachten, maar na zes amuses begreep ik dat dat het menu was. We moesten wel lachen toen we de rekening kregen: 100 euro p.p. en we haalden er maar een paar oude moppen van Max Tailleur bij: 'Ober, heeft u een postzegel? Ik zou graag wat lezen bij mijn eten' en 'Ober, mijn glas is nat! Dat is uw wijn mijnheer!'

Ach ja, die Oude Remise.

Maar toen woonde ik nog in Utrecht. Nu moet ik altijd goed opletten dat

ik de laatste trein niet mis. Die vertrekt vanaf spoor 21, dat is ook nog het verst af gelegen spoor vanaf De Rode Loper gerekend, zeg maar bijna halverwege Houten. De trein missen heeft vervelende consequenties. Een taxi nemen vertik ik. Dat kost me al gauw meer dan 40 euro en dat gun ik het geboefte dat die taxi's bestuurt niet. Bussen rijden er dan niet meer. Dat betekent dus een OV-fiets huren - dat kan tegenwoordig de hele nacht- en naar Houten terugfietsen. En hopen dat het niet regent. Het alternatief is terug lopen: 10 kilometer. Ik ken een Rode Loper die ook in Houten woont en dat wel eens doet.

5.

Maar ook als je de trein niet mist heeft de schakforens nog van alles te doorstaan. Dan heb ik het niet eens over de luidruchtige lieden die net terugkomen van een voetbalwedstrijd of de vretende meute die net naar een musical is geweest. Ja, de treinrit kan een bron van ergernis zijn! Het liefst zit ik stil in een hoekje, beteuterd op mijn verfrommelde en later toch maar bewaarde notatieformulier te staren. Maar ach, die tien minuten kom je ook nog wel door. Een paar weken geleden echter kwam ik om 0.45 in Houten aan, fiets uit de stalling gehaald en mooi op tijd weer thuis,

toen ik er voor de deur achter kwam dat ik mijn huissleutel was vergeten. Dan zit er niets anders op dan Marja, die dan al lang op één oor ligt, wakker te bellen. Maar hoe ik ook belde - ik had de indruk dat de hele buurt er wakker van werd - geen Marja! Ik had natuurlijk geen mobieltje bij me - die neem ik nooit mee naar een schakavond, veel te bang dat die opeens afgaat tijdens de partij - dus ik kon alleen maar aanbellen. Ondertussen kwam de buurjongen thuis, die zijn rare buurman die geen auto rijdt een beetje meewarig aankeek. 'Zeker buiten de deur gezet door de buurvrouw', hoorde ik 'm denken. En daar leek het inderdaad veel op. Wat te doen? De andere buurman, die onze reservesleutel heeft, uit zijn bed bellen? Een ruitje inslaan? Een kamer boeken in het grootste bordeel van Houten (Van der Valk-hotel)? Doodvriezen op de deurmat? De politie bellen? Misschien was Marja van de trap gevallen of uitgegleden in de badkamer! Na een laatste aanhoudende bel van twee minuten, ging eindelijk het licht aan in de gang en kwam er een halve zombie in pyjama de trap af om de deur te openen en zwijgend weer de trap op te lopen terug naar het warme bed. Ik bedoel maar, schakforens zijn kost je niet alleen klauwen vol

reisgeld, maar voor hetzelfde geld ook je relatie.

6.

Een snelle rekensom leert dat ik de route tussen station Utrecht en het clubhuis zo'n duizend keer heb afgelegd. In de tijd van een hardnekkige knie-ontsteking heb ik wel eens een paar keer een OV-fiets gehuurd of de stadsbus naar de Amsterdamsestraatweg genomen, maar voor de rest altijd lopend.

Utrecht is een mooie stad, maar deze wandeling van ongeveer 12-15 minuten loopt door een van de lelijkste plekken van Nederland: de eeuwige bouwput Hoog Catharijne en omgeving. Ik heb alle routes uitgeprobeerd: via de perrons en de suïcidale noordtraverse, via het winkelcentrum langs de droevige Mediamarkt, of via de Jaarbeurszijde en het viaduct in de Vleutenseweg, het is en blijft één grote treurnis. Meestal loop ik nu via het nieuwe 'stationsplein', onder het zogenaamde bollendak, en dan de roltrap af naar het Smakkelaarsveld, daarna via de inmiddels bijna onvindbare voetgangersbrug over de Leidseveertunnel en door een 'kantorenpark' dat ze helaas vergeten zijn te slopen, en dan met gevaar voor eigen leven oversteken naar de Daalsedijk, de enige authentieke straat die hier nog over is. Je kunt

ook langs de spoorlijn lopen, maar dat is een no go area.

Al die wandelingen door zo veel hardnekkige lelijkheid nopen tot contemplatie en leiden tot een onherroepelijk inzicht: namelijk dat de wereld niet meer te redden is zolang het grootkapitaal het voor het zeggen heeft. En ik vrees dat dat nog wel even zal duren. Ja, het station heb ik zien veranderen, het is ontegenzeggelijk mooier geworden, al blijft het een wat kil geval. Een gotspe is echter het zogenaamde 'stationsplein' onder het idiote bollendak: geen architectuur, maar een gimmick. Ik heb het al eens elders geschreven, maar dit is toch geen stationsplein? Het is een wat armetierige ruimte die de overgang vormt naar het winkelcentrum. Wat vroeger de 'patatstraat' werd genoemd is nu een fast-foodplaza geworden: opgewaardeerde armoe.

Fast food plaza: entree tot HC

En dat Smakkelaarsveld: al een paar jaar gebeurt daar niks! De doorgang

naar het Smakkelaarsveld - dat een alternatief zou moeten vormen voor de 'verplichte' doorgang via het winkelcentrum - blijft een gebied van bouwhekken en leegstand. Ik wantrouw complottheorieën, maar hier zijn die geheid van toepassing: de exploitanten van Hoog Catharijne willen die alternatieve route helemaal niet! En dan loop je over het Leidseveerviaduct, ooit het mooiste viaduct van Nederland, vorm gegeven door Sybold van Ravesteyn, maar ik heb het langzaam naar de kloten zien gaan: bijna niks meer van over.

Leidseveertunnel ooit

Om daarna in het lelijkste stukje Utrecht te belanden, omringd door afstotelijke steenklompen: de Smakkelaarsburcht en de burelen van Movares. Van deze gedrochten moeten ooit veelbelovende artists impressions zijn gepresenteerd: kun je je dat voorstellen? De Knipstraat, de verdwenen Vosstraat, ik heb het

nog gekend toen hier een volkswijkje was.

Maar alle nadeel heb ze voordeel. Na al die deprimerende ellende is het altijd extra fijn om in de verte het licht van Dijckzicht te ontwaren. Ik ga geen vergelijking maken met Jozef, Maria en de ezel, maar na zo veel onherbergzaamheid is het altijd weer extra fijn om in de veilige schoot van onze eenvoudige schaakstal te belanden. En zo heb ik aan dit ouwehoerverhaal toch nog een mooie Kerstgedachte weten te breien!

Fijne Feestdagen!

De Grote Prijs

Begin november speelde ons echte eerste tegen Moira. Ik mocht op bord 5 tegen . En dat werd een leuke partij! Zie hier:

**1.Pc3 c5 2.e4 Pc6 3.f4 g6 4.Pf3 Lg7
5.Lc4 a6 6.a4 d6 7.0–0 e6 8.d3
Pge7**

Via de Van Geet zijn we in de Grand Prix attack van het gesloten Siciliaans terechtgekomen.

De historie achter deze variant is wel aardig om te vertellen: het begon allemaal in 1974 toen een sponsor, Cutty Sark Whisky, 1000 Britse ponden ter beschikking stelde aan de meest succesvolle Grand Prix Weekend Tournament speler. Het was Tony Miles die deze prijs tot tweemaal toe voor zich op eiste.

De grootte van het bedrag zorgde ook voor een harde, felle concu-

rentiestrijd in die weekend toernooien; je had al gauw 5 uit 6 nodig om in de prijzen te vallen, maar een professional als Miles moest zelfs 5.5 uit 6 halen om zijn dagelijks brood te verdienen.

In die tijd werd de pairing voor de volgende ronde vaak pas een halfuur voor aanvang bekend, dus veel tijd voor een gedegen voorbereiding was er niet. Maar om voor de prijzen in aanmerking te komen moest er gewonnen worden, dus er kwamen scherpe openingen op het bord en was het noodzakelijk om een even scherpe neutralisatie bij de hand te hebben, en zo werd de Grand Prix Attack gevonden als wapen tegen het Siciliaans. Het idee van de variant is om zo snel mogelijk tot een Koningsaanval te komen door f5 door te zetten (zelfs als pionoffer).

9.De1 0–0

Zonder 5...a6 en 6.a4... kwam deze stelling ook voor in de partij Tiviakov - Kasparov uit Wijk aan Zee 2001. Die partij wordt gezien als de weerlegging van de Grand Prix Attack.

10.f5 exf5 11.Dh4...

Met de dreiging 12.Lh6...

11...Dc7

Het betere 11...h5 is ook niet prettig, bijvoorbeeld 12.Lg5 Le6 13.Pd5 Te8 14.exf5 Lxf5 15.Tae1 Le6 16.Pxe7+ Pxe7 17.Lxe6 fxe6

12.Lh6...

Met twee doelen: het op zijn plek houden van de zwarte h-pion en te dreigen met Pg5-Lxg7-Dxh7

12...Pd4

Volgens mijn database een nieuwtje, wel bekend waren:

- a) 12...Te8 13.Lxf7+ Kxf7 14.Pg5+ Kg8 15.Lxg7 Kxg7 16.Dxh7+ Kf6 17.Df7+ Kxg5 18.Tf3 Pd5 19.Tg3+ Kh4 20.Dxg6 1–0 (20) Schnock,S (1876)-Werner,D (2080) Burg Stargard 2002;
- b) 12...Le6 13.Lxg7 Kxg7 14.Lxe6 fxe6 15.Pg5 Kf6 16.exf5 Pxf5 17.Pce4+ 1–0 (17) Popovic,M (2290)-Urosevic,R (2239) Vrsac 2000;
- c) 12...Pe5 13.Pg5 Pxc4 14.Lxg7 Kxg7 15.Dxh7+ Kf6 16.Dh6 Tg8 17.dxc4 Le6 18.Ph7+ Ke5 19.Df4+ 1–0 (19) Hancu-Shearn,B Hollywood 1983]

Maar de uitslagen van deze voorbeelden doen al vermoeden dat

zwart op de rand van een afgrond staat.

13.Pg5! Le6

Zwart hoopt ook nog ...Lf6 te kunnen spelen, maar...

14.Lxg7 Kxg7 15.Dxh7+ Kf6

Hier stond ik in dubio, omdat er twee sterke voortzettingen waren: 16.Pxe6... en 16.e5... Omdat ik bij beide het mat niet zag, koos ik voor de zet waarbij ik geen paard hoefde te offeren.

Het blijkt uiteindelijk niet veel uit te maken:

16.Pxe6...

Of 16.e5+! Kxg5 (16...dxe5 17.Pge4#) 17.h4+ Kg4 18.Dh6 Pf3+ 19.Txf3 f6 20.exf6 Lxc4 21.Dg5#

16...fxe6 17.e5+! Kg5

Het wordt hoe dan ook mat:

17...dxe5 18.Pe4#

18.h4+ Kg4 19.Dh6

En mat met 20.Dg5... is niet meer te voorkomen! 1–0

Rode Lopers Combineren – aflevering 29

Peter Das

Zo vlak voor Kerst leek het me verstandig het niet al te moeilijk te maken deze keer.

Af en toe krijg ik de opmerking dat vooral de stellingen vanaf nummer 4 of 5 wel erg ingewikkeld en nogal computer-achtig zijn. Deze keer zou dat mee moeten vallen. Hoewel ze misschien niet zo makkelijk te vinden zijn, zijn ze niet erg diep.

Dus kun vind je hem niet in een keer, blijf nog even turen en denk vooral *out of the box*. Een primeur is dat er deze keer een stelling bij zit met een eenvoudige oplossing, maar met een veel moeilijker alternatief.

Stelling 1 moet voor iedereen direct op te lossen zijn, maar de ambitieuzen onder ons kunnen de uitdaging aangaan om een andere, net iets betere variant te vinden.

Net als in andere afleveringen loopt de moeilijkheidsgraad op van makkelijk naar moeilijk, maar deze keer dus alles behalve onoplosbaar.

Inzender deze keer was **Peter Hoogakker**. Bedankt!

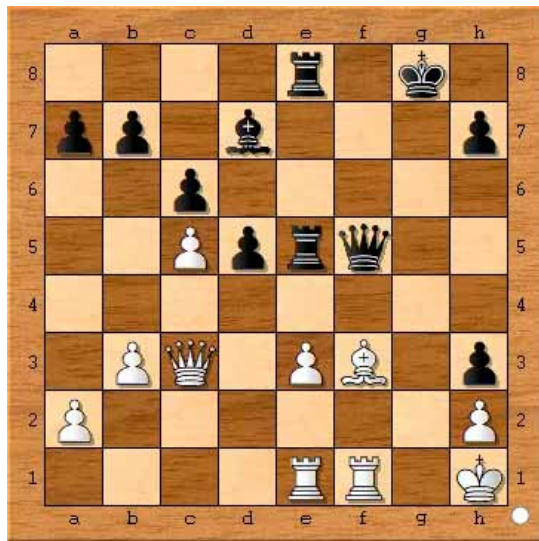
Heb jij in een van je recente of minder recente partijen een mooie combinatie gespeeld of gezien en vind jij een vermelding in De Balans een hele eer, stuur ze dan met oplossing bij voorkeur in pgn of FEN formaat (een screenshot gaat ook wel lukken) op naar

drlcombinaties@gmail.com.

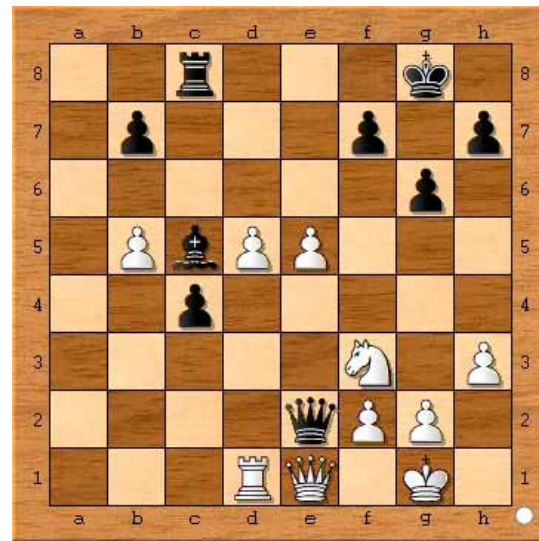
Fragmenten uit internetpartijen zijn ook welkom, mits ze zijn voorzien van naam of *nickname* van tegenstander, type partij (snelschaak, rapid, correspondentie, etc.) en gespeelde datum. De mooiste ervan worden opgenomen in *Rode Lopers Combineren*.

Stelling 1: wit aan zet

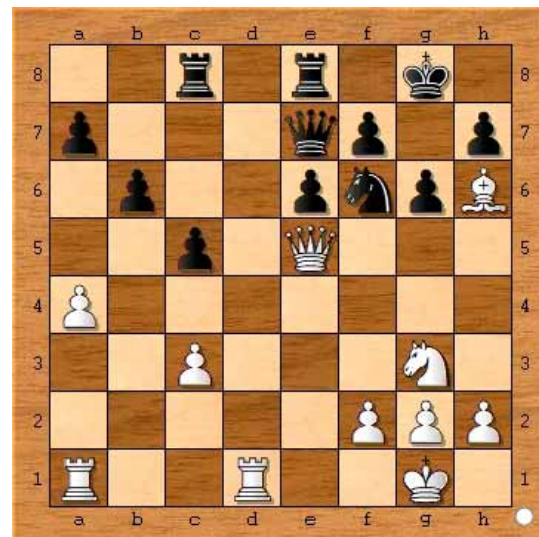
Stelling 2: zwart aan zet

Stelling 3: wit aan zet

Stelling 4: wit aan zet

Stelling 5: wit aan zet

Stelling 6: zwart aan zet

Kampioensstrijd (2)

Jos Heesen

In de laatste Balans van het vorig seizoen gaf ik een voorzet voor een nieuwe rubriek: *analyseer je beste partij tegen een (voormalig) clubkampioen* en stuur die in voor de rubriek “Kampioensstrijd”.

Let wel: het hoeft niet per se een winstpartij te zijn!

Het kan ook zijn dat de partij je op de een of andere manier iets geleerd heeft of waar je trots op bent, ongeacht het resultaat.

Als je niet zeker weet of iemand kampioen is geweest, dan is dit de lijst (met het jaar waarin ze voor het eerst kampioen werden):

Jaar	Rode Loper
1931	J.M.A. Wind
1932	C.J. Janssen
1933	L.C. Binnendijk
1935	P. van Baaren
1937	J.W. van Hulst
1938	E. Buiten
1939	C. van Genderen
1941	G. van Genderen
1946	W. Koster
1948	J. Fuchs
1951	A. de Kogel
1952	J.J.W. van de Kaaij
1953	D. van Kooten
1954	Wiebe de Vries

1962	Nico van Harten
1963	J. Koren
1967	G. Weert
1968	J.C. Jaquet
1969	J.W. Frankhuisen
1970	F. van Klaveren
1971	H.J. Prins
1977	Jan Polders
1978	Jan Prins
1980	Marcel Singelenberg
1986	C. Huigen
1988	R. Huigen
1990	Frans Konings
1992	Dirk Jan Langerak
2003	Ernst van der Vecht
2004	Rody Straat
2008	Mike Harzevoort
2011	Olger van Dijk
2014	Majnu Michaud
2017	Gerben Veltkamp
2019	Arend van de Lagemaat

Omdat mijn voorzet in die laatste Balans van vorig seizoen niet direct ingekopt werd, doe ik het hier nog een keer voor 😊 en wel met een partij tegen Jan Prins uit 2018:

■■■■ - ■■■■

1.Pc3 c5 2.e4 Pc6 3.f4 g6 4.Pf3 Lg7 5.Lc4 e6 6.0–0 Pge7 7.d3 0–0 8.a3 d5 9.La2 b6 10.De1 Pd4 11.Pxd4 cxd4 12.Pe2 dxe4 13.dxe4 La6 14.Tf3 Tc8 15.Lb3...

Pas hier verlaten we de bekende paden; eerder werden *15.Pg3* en *15.Lb1* gespeeld.

15...Lc4 16.Ld2 Lxb3 17.cxb3 Tc2
18.Tb1 a5

Met 18...Da8 had Jan de duim-
schroeven harder aangedraaid.

19.b4 d3 20.Pc3...

Hier was 20.Pc1... beter geweest.

20...axb4 21.axb4 Pc6 22.e5 Pxb4
23.Pe4 Dd4 24.Kh1 Pd5 25.Pd6
Ta8

Beter eerst 25...Txb2.

26.Pb5 Dc5 27.Pa3...

27...Txa3

Hier mist zwart 27...Txb2! 28.Txb2
Txa3.

28.bxa3 Dxa3 29.Ta1 Db3

30.Ta8...

En ik mis 30.f5! h5 (30...exf5

31.Ta8) 31.fxg6 fxg6 32.h3...

30...Lf8 31.h4 Dc4?

32.f5!

Eigenlijk een paar zetten te laat,
maar toch nog steeds sterk.

32...Dc6?

Het was niet zwarts avond. Beter was 32...Pe7.

33.Tb8 Dc7?

Weer geen beste.

Beter was 33...Dd7 34.fxe6 Dxe6 35.Txd3 Kg7.

34.Ta8?

Ik zie het ook niet meer zo scherp en had 34.Txf8 Kxf8 35.fxe6 Txd2 36.Dxd2... moeten spelen.

34...Db7?

De *comedy of errors*³ gaat verder. Na 34...Dc6 heeft zwart minder zorgen.

35.Td8?

Natuurlijk moet hier 35.Txf8 gespeeld worden 35...Kxf8 36.fxe6. **35...Tc8**

Niet 35...exf5? vanwege 36.e6... maar 35...De7 36.Tb8 Txd2 37.fxg6 (37.Dxd2 Dxh4 38.Th3 Dd4) 37...hxg6 38.Dxd2 Da7.

36.Txc8 Dxc8 37.Txd3 Dc4 38.Dg3 exf5 39.h5 f4 40.Df3! Pe3

Beter was 40...Pc7!

41.Td8 h6 42.hxg6 fxg6

Met 42...Pf5 zou de strijd langer geduurd hebben: 43.gxf7 Dxf7

43.Lxe3 g5 44.Lxb6 Db4 45.Dd5 Kg7 46.Td7 Kh8 47.Lf2

Met matdreiging [Df7].

47...g4 48.Dd3...

Mat was nog steeds mogelijk met 48.Df7 Le7 49.Txe7 Dxe7 50.Dxe7 f3 51.e6 fxg2 52.Kxg2 h5 53.Ld4 Kg8 54.Dg7#

48...Le7 49.e6 Kg7 50.Ld4...

En zwart vond het welletjes: 1–0

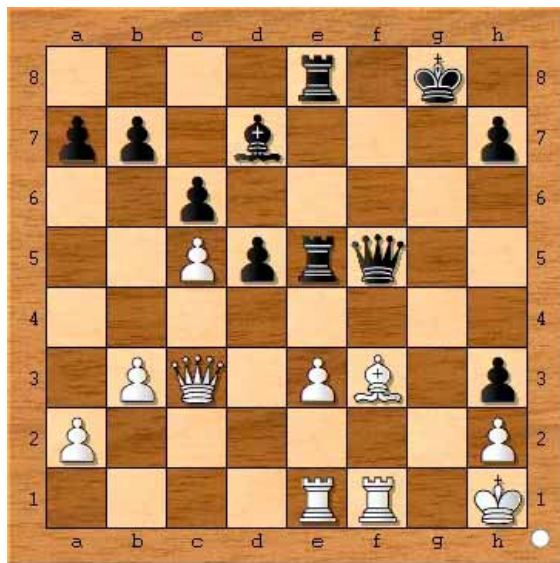
principe van *eenheid van tijd*: het gehele stuk speelt zich af binnen 24 uur. De titel is opgenomen in het Engelse taalgebruik en is idioom voor: "an event or series of events made ridiculous by the number of errors that were made throughout"

³ *The Comedy of Errors* was een van de eerste, en kortste, toneelstukken van Shakespeare en heeft een unieke vorm: slapstick. Samen met zijn andere toneelstuk *The Tempest* is dit het enige waarin voldaan wordt aan het Aristoteles

Oplossingen Rode Lopers combineren – aflevering 29

Stelling 1: Almer Toby – Henk van Lingen

Interne competitie Rode Loper, 11 december 2019

Wit geeft een toren en een loper voor een dame en een pion. Een prima ruil: **1. Lxd5+ Txd5 2. Txf5 Lxf5**. Voor de echt ambitieuzen onder ons, zoek nog even verder. Er zit op zet 1 een ongeveer even sterk alternatief in voor wit en op zet twee zelfs een sterkere voortzetting. De oplossing hiervoor staat helemaal onderaan.

Stelling 2: Peter Das – Wim de Groot

SOS competitie DRL2 – Denk en Zet, 13 november 2019

Wit probeerde de stelling met een pluspion tot winst te leiden, maar verloor daarbij even het gevaar dat voor zijn eigen koning op de loer lag uit het oog.

1...Lxf2! waarna wit alleen maar kan antwoorden met **2. Dxf2** en dus een kwaliteit en een pion inlevert. Van misschien gewonnen veranderde de stelling plotseling in zeker verloren. Gelukkig ervoer Wim de Groot veel druk van de tijdnood en bood remise aan.

**Stelling 3: Jurgen Holmstrong
Nielsen - Peter Hoogakker**
Guernsey, 23 oktober 2019

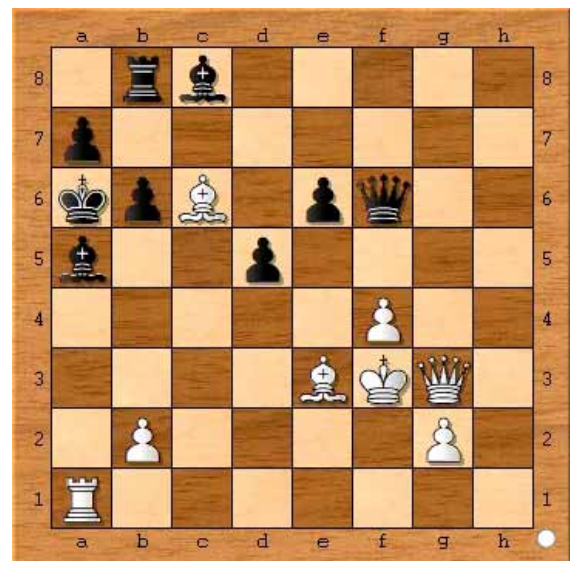
Wit staat een pion achter, maar kan dit ongedaan maken met **1.Pxe5** waarna **1...dxe5** faalt op **2.Df3!**

Stelling 4: Almer Toby – Tom van der Most
Interne competitie Rode Loper 25 september 2019

Wit staat al huizenhoog gewonnen en kan op vele manier voortzetten. Maar verreweg de fraaiste en snelste weg naar de overwinning is **1.Td7!** Almer gebruikt hiervoor de benaming magneetoffer, een term die mooi de lading dekt. Na **1...Dxd7** volgt uiteraard **2.Lxf6** met een ondekbaar mat. Na **1...Pxd7** volgt onmiddellijk **2.Dg7#**

Stelling 5: Hans Nijland – Henk van Lingen
Interne competitie Rode Loper 23 oktober 2019

1.b4! Het is niet zo diep, maar toch is de zet moeilijk te vinden omdat de toren op a1 *en prise* komt te staan. Je zult dus even verder moeten kijken dan je neus lang is om te zien dat **1...Dxa1** faalt op **2...b5 mat!** Ook na het voor zwart betere **1...Db2** gaat hij mat, maar hij kan het nog enkele zetten rekken: **2.De1 d4**

3.Lxd4 Db3+ 4.Kf2 Dd5 5.De2+
Db5 6.Dxb5#

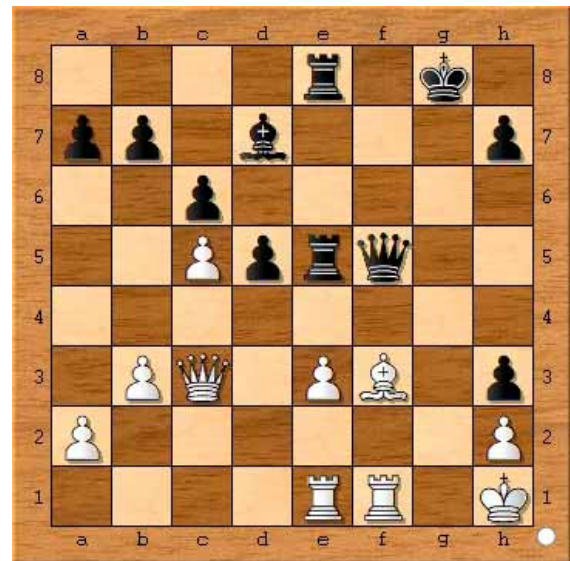
Stelling 6: Ketiv123 – Peter Das
Snelschaakpartij op chess.com 12 december 2019

Wit heeft zojuist 1. Dh5 gespeeld, een vreselijke blunder. Helaas zag ik niet dat **1...Lg5!** de dame vangt. Ze kan geen kant meer op. In de volgende computervariant krijgt wit er nog een toren voor terug, maar als je dat al zou vinden is het uiteraard nog steeds verloren. 2.e5 Dxe5 3.d6 Ta7 4.Tcd1 g6 5.Td5 Dxd5 6.Lxd5 gxf5

Alternatieve oplossingen voor stelling 1:

1. e4 is minstens even sterk. **1...Df6**
2.Lh5 Lf5 3.Txf5 Txf5 4.Dxf6 Txf6
5.Lxe8 en wit staat materiaal nog iets meer voor dan in de gegeven oplossing hierboven.

Op zet 2: na 1...Txf5 kan wit nog sterker vervolgen door eerst 2.Tg1+ te spelen. Na 2...Kf7 3.Tef1 Ke7 4.Txf5 Lxf5 5.Tg7+ Kd8 staat wit dan iets beter dan in de eerder gegeven oplossing. Het verschil is echter minimaal.

**I SAID THAT CHESS IS LIKE LIFE.
TO SUCCEED IN EITHER ONE TAKES PATIENCE,
PLANNING, CONCENTRATION,
THE WILLINGNESS TO SET GOALS,
AND AN INCLINATION TO SEE DEEPLY INTO THE NATURE OF THINGS.
YOU CAN'T JUST GO FOR THE FIRST AVAILABLE OPTION; YOU HAVE
TO GO FOR THE THING BEYOND.
THE FIRST OPTION IS GENERALLY NOT THE BEST,
AND IT'S OFTEN TERRIBLE.
CHESS IS ABOUT SEEING THE UNDERLYING REALITY.**

CHESS IS ABOUT SEEING THE UNDERLYING REALITY.
AND IT'S OFTEN TERRIBLE.
THE FIRST OPTION IS GENERALLY NOT THE BEST,
TO GO FOR THE THING BEYOND.
YOU CAN'T JUST GO FOR THE FIRST AVAILABLE OPTION; YOU HAVE
AND AN INCLINATION TO SEE DEEPLY INTO THE NATURE OF THINGS.
THE WILLINGNESS TO SET GOALS,
PLANNING, CONCENTRATION,
TO SUCCEED IN EITHER ONE TAKES PATIENCE,
AND AN INCLINATION TO SEE DEEPLY INTO THE NATURE OF THINGS.